

O VIZIUNE ASUPRA REPOZITORIULUI INSTITUȚIONAL ORA USARB ȘI BIBLIOTECA DIGITALĂ

AND DIGITAL LIBRARY A VISION ON THE ORA USARB INSTITUTIONAL
REPOSITORY

Valentina TOPALO¹

Abstract: În această comunicare sunt prezentate concluziile studiului privind impactul Arhivei Electronice Instituționale Open Recearsh Archive - ORA USARB și a Bibliotecii Digitale de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova. Studiul a fost realizat în baza Chestionarului ce conținea unsprezece întrebări. Rezultatele obținute au fost analizate în formatul Google Docs. Au participat respondenți de la 4 facultăți : Facultatea de Litere, Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului, Facultatea de Educație, Psihologie și Arte, Facultatea de Drept și Științe Sociale. Studiul a relevat utilizarea satisfăcătoare a resurselor informaționale: Open Recearsh Archive (ORA) USARB și a Bibliotecii Digitale de către comunitatea universitară, integrarea și recunoașterea Repozitoriului instituțional în circuitul informațional mondial. Sunt notabile eforturile grupului de Virtualizare a serviciilor Bibliotecii Științifice USARB și a Centrului de Manifestări Culturale în vederea promovării seminariilor de informare, a cursurilor de formare a Culturii Informației, evenimentelor educaționale în vederea demonstrării avantajului accesului deschis.

Cuvinte cheie: acces deschis, Arhiva Electronică Instituțională ORA USARB; Biblioteca Digitală, utilizare, cadre didactice universitare, comunitate academica, materiale educaționale academice ,acces deschis

Abstract: This paper presents the conclusions of the study on the impact of ORA USARB Institutional Repository and the Digital Library at Alecu Russo Balti State University. The study was conducted on the basis of the Questionnaire which contained eleven questions as a method of collecting research data and analyzed through Google Docs. The respondents represented 4 faculties: Faculty of Philology, Faculty of Exact, Economic and Environmental Sciences, Faculty of Educational Sciences, Psychology and Arts, Faculty of Law and Social Sciences. The study revealed the satisfactory use of USARB's own open resource resources: Open Recearsh Archive (ORA USARB) and the Digital Library by the university community and beyond, the integration and recognition of the Institutional Repository in the global information structure. Also note worthy are the efforts of the USARB Scientific Library Virtualization Services Group and the Center for Cultural Events to promote information seminars, Information Literacy courses, educational events to demonstrate the advantage and increase open access.

Keywords: Institutional Electronic Archive ORA USARB, Digital Library, questionnaire, open resource resources, global information structure, academic educational materials, open access

Context

Progresele tehnologice joacă un rol fundamental în gestionarea, transformarea și diseminarea informațiilor, în special, prin intermediul repozitoriilor instituționale și a bibliotecilor digitale în instituțiile academice. „Un depozit instituțional este un set de servicii pe care o universitate sau o organizație le oferă

¹ Bibliotecară principală, Biblioteca Științifică USARB, valeandrew@gmail.com

*membrilor comunității sale pentru gestionarea și diseminarea materialelor digitale create de instituție și membrii comunității*². În viziunea lui Raym Crow, Consultant senior la SPARC din 2002, „depozitele instituționale joacă un rol important contribuind la construirea sistemului de comunicare academică prin extinderea accesului deschis la rezultatele cercetării, susținut esențial de biblioteci”³. Prin urmare, relația dintre academicieni, e comunicarea științifică și stocarea cunoștințelor a fost fortificată prin repozitori / depozite / arhive electronice instituționale.

În universitățile din Republica Moldova accesul deschis la informație și cunoaștere este un obiectiv strategic. Dovada este prezentată e „constituirea arhivelor instituționale (repositorii) și reviste cu acces deschis, bibliotecile universitare contribuind la dezvoltarea conținutului digital în Acces Deschis prin popularizarea producției științifice și consolidarea imaginii universității”, afirmă Profesorul Nelly Țurcan⁴, astfel, continuă autoarea, cunoașterea și aplicarea modelelor Accesului Deschis vor impulsi dezvoltarea sistemului de comunicare științifică în Republica Moldova, ar contribui la creșterea vizibilității cercetărilor științifice la nivel național, precum și la nivel internațional. De asemenea, implementarea repozitoriilor instituționale și a revistelor cu acces deschis va contribui la creșterea impactului publicațiilor științifice datorită sporirii citărilor. Din această perspectivă autoarea definește „comunicarea științifică ca o interacțiune durabilă a actanților procesului de circulație a informației științifice în societate care este asigurată de totalitatea mijloacelor, filierelor, activităților instituționale”.

În ultimii 2 ani au fost organizate **Evenimente Naționale de Diseminare NI4OS-Europe în Moldova** (National Initiatives for Open Science in Europe – Inițiative Naționale pentru Știința Deschisă în Europa) de Asociația Rețelei de Cercetare și Educație din Moldova (Research and Educational Networking Association of Moldova – RENAM), ca partener al proiectului NI4OS-Europe, cu suportul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare și Academiei de Științe a Moldovei. Proiectul NI4OS-Europe integrează 22 de parteneri din 15 țări, Știința Deschisă în țările participante, promovând principiile FAIR privind regăsibilitatea, accesibilitatea, interoperabilitatea și reutilizabilitatea datelor și oferind asistența tehnică și suportul necesar privind racordarea furnizorilor de servicii la EOSC, incluzând servicii generice (calcul, stocare de date, management al datelor), servicii tematice, repozitori și seturi de date, serviciile OpenAIRE și exemplele de

² LYNCH, Clifford A. [Institutional Repositories: Essential Infrastructure for Scholarship in the Digital Age](https://www.cni.org/wp-content/uploads/2003/02/arl-br-226-Lynch-IRs-2003.pdf). *ARL Bimonthly Report* 226. (February 2003), 1-7, [https://www.cni.org/wp-content/uploads/2003/02/arl-br-226-Lynch-IRs-2003.pdf], accesat 04.04. 2022.

³ RAYM, Crow. The Case for Institutional Repositories: A SPARC Position Paper. *Scholarly Publishing*. January 2002, [https://www.researchgate.net/publication/215993546_The_Case_for_Institutional_Repositories_A_SPARC_Position_Paper], accesat 05.03.2022.

⁴ ȚURCAN, Nelly. Comunicarea științifică în contextul Accesului Deschis la informație. Chișinău: CEP USM, 2012, pp.119-122.

bune practici în domeniul Științei Deschise din țările europene.

Zona A DCH: Servicii online și acces la depozite pentru a permite studiile asupra bunurilor patrimoniului cultural din regiune (de exemplu, biblioteci digitale care pot fi căutate; suport pentru metadate și OCR pentru caractere latine).

Zona B DCH: Instrumente de vizualizare online pentru a genera contribuții inovatoare la întrebările legate de patrimoniu (de exemplu, vizualizatoare interactive de vizualizare a activelor digitale 3D cu integrare de metadate, seturi de date de teledetecție, simulări de modele bazate pe agenți).

Zona C DCH: Material de instruire și instrumente pentru crearea de medii interactive și imersive pentru a sprijini industria GLAM (galerii, biblioteci, arhive și muzee) cu resurse limitate pentru a genera expoziții virtuale ale colecțiilor lor de artefacte.

<https://renam.md/ro/renamnews/evenimentul-national-de-diseminare-ni4os-europe-a-avut-loc-cu-succes-in-moldova/>;
<https://ni4os-europe.eu/access/opencall/>

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a pus în funcțiune propriul repozitoriu instituțional - Open Research Archive - ORA USARB (inițiat în anul 2013) și Bibliotecă Digitală (prima versiune în 2006, versiunea nouă în 2019). Repozitoriile prezintă o oportunitate de a fi văzută producția științifică a universității în lume. Platformele de evaluare globală raportează că RI ORA USARB se dezvoltă, fiind apreciat de structurile globale. Dovezile sunt susținute de the Ranking Web of World Repositories, care încurajează inițiativele de Acces Deschis, accesul liber la publicațiile științifice și alte materiale academice. Această platformă utilizează indicatorii webometrici pentru a măsura vizibilitatea globală și impactul repozitoriilor științifice. Conform clasamentului **CRIS de Google Scholar, ediția a 13 -a (februarie 2022)**² (TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar February 2022) <https://repositories.webometrics.info/en/cris>), Repozitoriul Instituțional ORA USARB se clasează pe locul 1069 la nivel internațional, și pe locul 3 în R.Moldova.

Cu certitudine, putem afirma că repozitoriile oferă o gamă variată de servicii importante și necesare utilizatorilor: ajută la promovarea lucrărilor cadrelor didactice, cercetătorilor, bibliotecarilor, prezintă date statistice privind solicitarea și descărcarea lucrărilor depuse în repozitoriu, ajută la creșterea vizibilității instituției și cercetătorilor.

Informații despre RI ORA USARB pot fi găsite în serviciile globale începând cu anul 2016, de exemplu, în OpenDOAR, directorul global de depozite cu acces deschis lansat în anul 2005, unde este descrisă o geografie detaliată a repozitoriilor din întreaga lume. OpenDOAR este produsul unui proiect de colaborare între Universitatea din Nottingham și Universitatea Lund, finanțat de OSI, Jisc, SPARC Europe și CURL. Conform datelor din aprilie 2022, sunt înregistrate în lume 5 858 de repozitorii, în Europa - 1716, în Republica Moldova - 19, printre primele fiind și RI ORA USARB. <https://v2.sherpa.ac.uk/id/repository/3714>.

ROAR, Registry of Open Access Repositories scopul căruia este de a

promova dezvoltarea accesului deschis prin furnizarea de informații în timp util despre creșterea și starea depozitelor din întreaga lume. Accesul deschis maximizează abordarea cercetărilor și, prin urmare, impactul cercetării, făcând cercetarea mai productivă și mai eficientă. Acest registru de depozite cu acces deschis, este condus de Universitatea din Southampton. http://roar.eprints.org/cgi/search/simple?q=ORA+USARB&action_search=Search&action_search=Search&order=bytitle&basic_srctype=ALL&satisfyall=ALL-

ROARMAP este o bază de date care colectează informații despre politicile obligatorii care se dezvoltă acum în depozite speciale în care autorii din universități își plasează lucrările. Registry of Open Access Repository Mandates and Policies (ROARMAP) evidențiază creșterea mandatelor și politicilor de acces deschis adoptate de universități, instituții de cercetare și finanțatori care solicită cercetătorilor să ofere acces deschis la documentele lor evaluate de colegi, prin depunerea acestora într-un depozit cu acces deschis. Republica Moldova a înregistrat 12 Politici de Acces Deschis, prezentă fiind și cea de la BȘ USARB <http://roarmap.eprints.org/view/country/498.html>; <http://roarmap.eprints.org/999/>

BASE (Bielefeld Academic Search Engine) este unul dintre cele mai voluminoase motoare de căutare din lume, în special pentru resurse web academice. BASE furnizează peste 240 de milioane de documente de la peste 8 000 [de furnizori de conținut](#).

ORCID oferă un identificator digital persistent (un ORCID iD), care poate fi controlat și care distinge cercetătorii.

DataCite - este o organizație internațională non-profit care și-a propus să îmbunătățească citarea datelor pentru stabilirea unui acces mai ușor la datele de cercetare de pe Internet, sprijină arhivarea datelor, permite verificarea rezultatelor și reutilizarea lor pentru studiile ulterioare.

Academic Google sau **Google Scholar** este un motor de căutare gratuit care oferă căutare de tip text-integral de publicații științifice în toate formatele și disciplinele. Sistemul funcționează din noiembrie 2004 și împreună cu celelalte motoare de căutare web, care indexează materialele din depozite și le prezintă utilizatorilor, face ca utilizarea depozitelor să fie extrem de ușoară.

În continuare ne vom referi la implicațiile meritoase ale bibliotecarilor de la Biblioteca Științifică USARB în vederea promovării și utilizării instrumentelor de cercetare. Studenții și cadrele didactice sunt mereu invitați la seminarii, ore de informare, alte programe educaționale on-line și off-line privind utilitatea Repozitoriului Instituțional și a Bibliotecii Digitale. Instruirile se desfășoară activ în cadrul Săptămânii Accesului Deschis, eveniment anual (lansat în anul 2008) [de comunicare academică](#) care se concentrează pe [accesul deschis](#) și subiectele conexe. Se desfășoară la nivel global în ultima săptămână completă a lunii octombrie într-o multitudine de locații atât on-line, cât și offline. Săptămâna Educației Deschise (OE Week) oferă cadrelor didactice, practicienilor, educatorilor și studenților o oportunitate de a construi o mai bună înțelegere a practicilor educaționale deschise și de a se inspira de munca dezvoltată de comunitate din

întreaga lume. În ultimii 10 ani, Săptămâna Educației Deschise (OE Week) este o acțiune anuală și o oportunitate de a învăța despre cele mai recente realizări din Educația deschisă (Open Education) la nivel mondial. Biblioteca Științifică USARB s-a alăturat eforturilor internaționale de promovare a educației deschise prin organizarea unui program educațional înregistrat în spațiul OEG Connect, inclusiv și în anul 2022. Numai în acest an, peste 6 494 de participanți din 123 de țări au contribuit la Săptămâna Educației Deschise la buna desfășurare a celei de a 10-a aniversări. Biblioteca Științifică USARB se regăsește printre cele 4 284 de activități importante OE Week și 1 640 de evenimente globale. Între anii 2016-2022, bibliotecarii universitari de la Bălți au desfășurat 23 de seminarii informative, 17 sesiuni de prezentări a conținutului digital al Arhivei Electronice Instituționale ORA USARB și a Bibliotecii Digitale, 76 sesiuni de prezentare a bazelor de date ce țin de resursele educaționale deschise, organizate și prezentate 24 de expoziții referitoare la această tematică.

METODOLOGIE

Cercetarea privind „Beneficiile accesului la resursele educaționale deschise și utilizarea acestora din Repozitoriul Instituțional ORA USARB și Biblioteca Digitală” a fost axată pe situația actuală privind *impactul RI și a Bibliotecii Digitale pe timp de pandemie; Măsură în care comunitatea academică este conștientă de existența și funcțiile RI la USARB; Înțelegerea de către membrii facultăților a importanței RI și a Bibliotecii Digitale; Tipurile de materiale depuse de profesorii în RI și Biblioteca Digitală; Provocările cu care se confruntă utilizatorii în accesarea RI și a Bibliotecii Digitale.*

Datele colectate au fost analizate prin Google Docs, difuzate prin pagina web a Universității și a Bibliotecii Științifice, rețele sociale, diseminate prin expedierea link-ului în 1 400 de email-uri membrilor comunității academice. Utilizatorii au fost invitați să răspundă la întrebările din Chestionar pe parcursul a 21 de zile.

Din analiză observăm că chestionarul a fost structurat explicit, întrebările simple și deschise, fiind nevoie de doar câteva minute pentru a fi completat. La sintetizarea datelor, de real folos sunt diagramele cu indicarea procentelor generate de programul GoogleDocs. La cercetare au contribuit 177 de respondenți de la cele 4 facultăți, colegiu și liceu din spațiile USARB, precum și câțiva utilizatori externi.

Grupul țintă a fost constituit din: cercetători, profesori, profesori asociați, conferențieri, lectori superiori, lectori, masteranzi și studenți din anul trei a studiilor de licență.

ANALIZA REZULTATELOR

Studiul a vizat 177 participanți de la cele 4 facultăți, [Facultatea de Litere \(4,3%\)](#), [Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului \(5,2%\)](#), [Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte \(56,2%\)](#), [Facultatea de Drept și Științe Sociale \(34,3%\)](#), [Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din cadrul USARB \(0%\)](#), [utilizatori externi \(2%\)](#), care au răspuns integral la cele 11 întrebări ale chestionarului. *Fig.1*

Pentru a măsura statutul academic al Universității era nevoie de informații

din partea respondenților **referitor la ocupația lor**, Fig.2, 53, 2% sunt studenții de la cursurile superioare, fiind cei mai mulți dintre participanții la sondaj, urmați de masteranzi - 39,8%, cadre didactice - 8%, utilizatori externi - 2%.

Facultatea, Colegiu, Liceu :
169 de răspunsuri

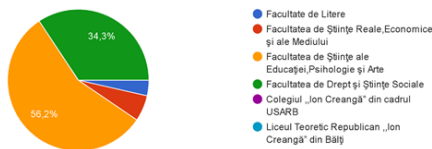

Figura 1

Categoria de utilizator:
171 de răspunsuri

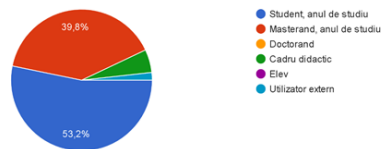

Figura 2

Cel mai mare scor privind *familiarizarea respondenților cu conceptul RI, Biblioteca Digitală* la USARB Fig.3, l-au format studenții - 81,9%, 18,1% - nu sunt informați sau n-au cunoștințe destule despre aceste 2 servicii. Participanților li s-a cerut să se exprime pe marginea **relevanței RI și BD pentru universitate** Fig.4. 71,2% sunt absolut de acord că aceste două baze de date sunt relevante instituției de învățământ superior, 27,1% - complet de acord, 4% - dezacord, complet dezacord - 0%.

În ce măsură sunteți familiarizați de existența Arhivei Electronice Instituționale ORA USARB și Biblioteca Digitală?
177 de răspunsuri

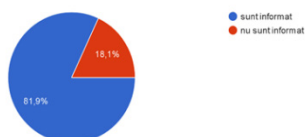

Figura 3

Este relevant pentru Universitate să aibă o Arhivă Electronică Instituțională, o Biblioteca Digitală?
177 de răspunsuri

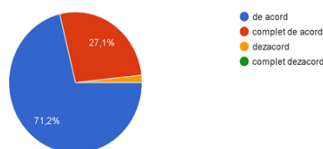

Figura 4

Cât de important este pentru Dumneavoastră depunerea materialele academice în Arhivă Electronică Instituțională ORA USARB și Biblioteca Digitală? 175 de respondenți, în special cadrele didactice, sunt de acord cu importanța depunerii publicațiilor academice în ORA USARB, Biblioteca Digitală; 129 de respondenți (73,7%) au fost total de acord de importanța depunerii materialelor academice în RI, BD, urmat de cei 31(17,7%) – care consideră foarte importantă depunerea materialelor academice și numai 15 respondenți (8,6%) au indicat că depunerea în RI nu este de loc importantă. Fig.5

Din discuțiile cu utilizatorii s-a constatat faptul că mulți utilizatori au frecventat și continuă să frecventeze orele de Cultura Informației, Ora de Informare, Ora Catedrei, primesc informații utile în regim de Diseminare Selectivă a Informației (DSI) în vederea cunoașterii publicațiilor științifice, didactice și metodice de la USARB, integrate în acces deschis etc. Pe parcursul anilor au fost întreprinse studii referitoare la mijloace formale și informale privind instrumentele create de bibliotecari: întâlniri cu cercetătorii, anchete plasate pe site-ul Bibliotecii,

chestionare pe suport de hârtie, dezbateri publice „pro și contra accesului deschis”.

Respondenții au fost rugați să răspundă la întrebarea **cât de motivați sunt pentru a depune materiale în RI, BD**. 51,5% (cel mai mare număr) au menționat că sunt motivați, 10% - foarte motivați, urmați de 32,2%, care sunt motivați moderat, 4%, nu sunt motivați. Cei 51,5%, sunt fermi convinși că motivația în depunerea materialelor academice îmbunătățește comunicarea academică.

Utilizatorii RI, Bibliotecii Digitale sunt siguri că în așa fel crește vizibilitatea profesională la locul de muncă. Cu toate acestea, 6% nu au fost de acord că motivul depunerii informației în RI și BD este important. *Fig.6*

Cât de important pentru Dumneavoastră este să depuneți materialele academice în Arhiva Electronică Instituțională ORA USARB și Biblioteca Digitală?
175 de răspunsuri

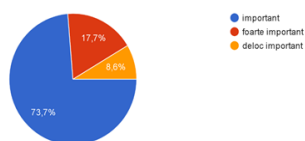

Figura 5

Cât de motivați sunteți să depuneți materialele academice în Arhiva Electronică Instituțională ORA USARB / Biblioteca Digitală?
171 de răspunsuri

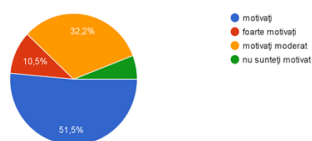

Figura 6

Panorama răspunsurilor despre tipurile de resurse educaționale, materialele academice depuse în RI, BD până acum este vizibilă în *Fig.7*. Publicațiile didactice și metodice (manuale, curricule, materialele conferințelor) au obținut cel mai mare procentaj - 37,1% (52), revistele educaționale - 25% (35), revistele științifice - 23,6% (33), monografiile - 22,9% (32).

Un obiectiv al cercetării a fost acela de a cunoaște **ce tipuri de resurse educaționale deschise sunt utilizate/descărcate**. Remarcăm că un număr destul de mare 77,8% (135) preferă manuale, 54% (94) - articole, publicații didactice și metodice - 48,9%(85), curricula disciplinară - 46,6%(81), cursuri pentru diverse discipline - 44,8%(78), materialele conferințelor -25,3%(44), revistele educaționale - 30,5%(53), revistele științifice - 27%(47), articole, comunicări...- 21,3(37), lucrări cu conținut educațional - 20,1%(35), monografii - 19,5%(34). *Fig.8*

Care sunt tipurile de resurse educaționale deschise / materialele academice pe care le-ați depus în Arhiva Electronică Instituțională ORA USARB/ Biblioteca Digitală până acum?
140 de răspunsuri

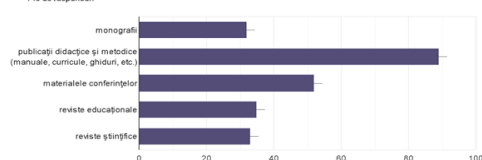

Figura 7

Ce tipuri de resurse educaționale deschise utilizați/descărcați?
174 de răspunsuri

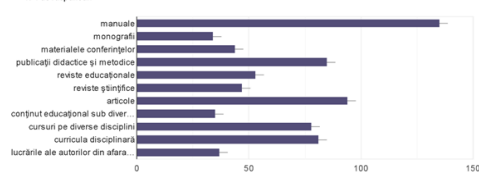

Figura 8

O întrebare inserată în sondaj s-a referit la **criteriile de căutare a resurselor educaționale**.

Căutările după numele autorului sunt utilizate cel mai des - 71,5(123) , 70,3% (121) – navighează după titlu, 67,4% (116) - după cuvântul cheie, după date de

publicare - 11%(19), 5,2%(9) caută după metadate, 5,2%(9) - după colecții. Fig.9

Întrebarea cuprinde protocoale/standarde de metadate care trebuie respectate la funcționarea RI (metadate arhivate) conform identificatorilor Handle ori DOI.

Participanților li s-a propus să menționeze **frecvența utilizării RI, BD**. Din cele 172 de răspunsuri, 32% au declarat că utilizează RI, BD - săptămânal, 44,2% - o dată în lună, 16,3% - o dată în an și 7,6%, cei mai curioși, se adresează către aceste structuri - zilnic. Fig.10

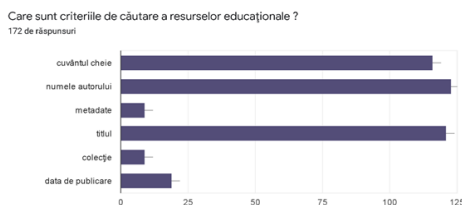

Figura 9

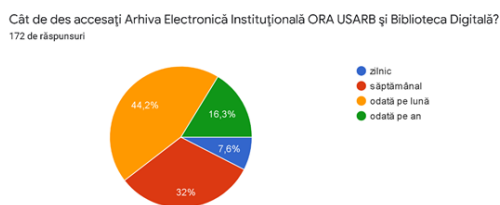

Figura 10

Interesant a fost să cunoaștem **cât de prietenoasă este căutarea materialelor academice în RI ORA USARB și Biblioteca Digitală?** Fig. 11. Scorul de 91,9% demonstrează că majoritatea se descurcă ușor, sunt pregătiți, au abilități tehnice, pe când 8,1% au răspuns că întâmpină dificultăți.

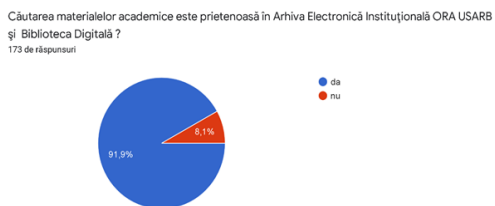

Figura 11

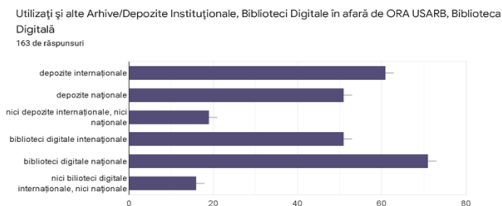

Figura 12

Preferințele cadrelor didactice, studenților și cercetătorilor vis-a-vis de alte resurse științifice și educaționale sunt următoarele: 3,6% (71) folosesc biblioteci digitale naționale, 37,4% (61) - depozite internaționale, urmați de 31,3% (51) - biblioteci digitale internaționale și 11,7% (19) care nu folosesc nici RI internaționale, nici naționale, iar 9,8% (16) - nu folosesc defel arhivele digitale de orice nivel nu ar fi ele. Fig.12

CONSTATĂRI. CONCLUZII

- Astăzi educația și cercetarea științifică se confruntă cu o multitudine de provocări. Printre acestea se numără efectele reziduale ale pandemiei COVID -19 considerată, într-un fel, ca o oportunitate de a institui și consolida educația și cercetarea on-line.
- Studiul, efectuat în perioada de epidemie, oferă exemple de răspunsuri, gânduri și idei de evidențiere a rolului bibliotecarului care asigură

succesul academic, cultural și social pentru studenții de la ciclul de licență, masterat, a doctoranzilor și cercetătorilor expuși riscului în anumite ipostaze

- Biblioteca și bibliotecarii joacă un rol crucial în creșterea vizibilității și a valorii instituției pe care o servesc, participând activ la dezvoltarea, întreținerea și accesibilitatea conținutului digital al publicațiilor academice.
- Analiza Chestionarului a constatat impactul generos și valoros al Repozitoriului Instituțional ORA USARB și a Bibliotecii Digitale asupra comunității academice.
- Sondajul a permis să cunoaștem mai bine interesele comunității privind RI ORA USARB, Biblioteca Digitală, serviciile instituționale electronice, serviciile globale de acces deschis, opiniile privind înregistrarea lucrărilor academice în instrumentele devenite inerente pentru studiu, predare și cercetare.
- Procesul de depunere a publicațiilor în repozitoriu și biblioteca digitală: arhivarea (personalul de bibliotecă colectează publicațiile și le indexează) și controlul calității este efectuat de către personalul de bibliotecă. Echipa de lucru: conducerea Bibliotecii Științifice USARB care elaborează politicile, regulamentele, le promovează, le implementează și monitorizează, coordonatorii RI și a BD care gestionează toate aspectele de dezvoltare a acestora, catalogatorul care se ocupă de descrierea resurselor informaționale, administratorul de sistem care asigură cu responsabilitate funcționalitatea hardware și software.
- Rezultatele obținute în cadrul acestui studiu au servit drept bază pentru formarea convingerilor referitor la importanța setului de documente ce reglementează organizarea Repozitoriului Instituțional și a Bibliotecii Digitale, planul de realizare și marketingul fiind judicioase și în întregime eficiente.

Referințe bibliografice:

1. LYNCH Clifford A. *Institutional Repositories: Essential Infrastructure for Scholarship in the Digital Age*, ARL Bimonthly Report 226 (February 2003), 1-7 [online] [citat 04.04.2022]. Disponibil: <https://www.cni.org/wp-content/uploads/2003/02/arl-br-226-Lynch-IRs-2003.pdf>
2. RAYM, Crow. *The Case for Institutional Repositories: A SPARC Position Paper*, ARL Bimonthly Report 223 August 2002 [online][citat 05.03.2022]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/215993546_The_Case_for_Institutional_Repositories_A_SPARC_Position_Paper; https://ils.unc.edu/courses/2014_fall/inls690_109/Readings/Crow2002-CaseforInstitutionalRepositorieSPARCPaper.pdf
3. ȚURCAN, Nelly. *Comunicarea științifică în contextul Accesului Deschis la informație*. Chișinău: CEP USM, 2012. 323 p. ISBN 978-9975-71-253-8.

4. ȚURCAN, Nelly. *Explorarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării*. [online][citat 04.03.2022]. Disponibil: https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/333?fbclid=IwAR1B6xlDQg7dOHiup9kjLkouXKxXIPaO7AlM-aOhjzEqb7Dxs64tT24TS_s

Webliografie

5. <https://renam.md/ro/renamnews/evenimentul-national-de-diseminare-ni4os-europe-a-avut-loc-cu-succes-in-moldova/>;
6. <https://ni4os-europe.eu/access/opencall/>
7. [TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar \(February 2022\) https://repositories.webometrics.info/en/cris](https://repositories.webometrics.info/en/cris)
8. <https://v2.sherpa.ac.uk/id/repository/3714>
9. <http://roarmap.eprints.org/view/country/498.html>
10. <http://roarmap.eprints.org/999/>
11. <http://roar.eprints.org/view/geoname/>
12. https://v2.sherpa.ac.uk/view/repository_by_country/
13. https://v2.sherpa.ac.uk/view/repository_visualisations/1.html
14. <http://roar.eprints.org/view/year/>